

E L M I C A L E T G A L À C T I C

Propostes didàctiques

¡Me'n vaig de casa!

Elaborades per Joan Andrés i Teresa Soler

¡ M E ' N V A I G D E C A S A !

D E S C R I P C I Ó

Autor: *Pasqual Alapont.*

Il·lustracions: *Francesc Santana.*

Edicions Bromera / Alzira, 1993

Col·lecció: EL MICALET GALÀCTIC, núm. 28

Format: 20,5x13 cm, 80 pàgs.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: A partir d'11 anys.

RESUM ARGUMENTAL

¡Me'n vaig de casa! ens porta sis noves i divertides aventures de Manel i la seua extravagant família.

La història comença quan, un dia de temporal de llevant, Manel i el seu avi Frederic s'entossudeixen a eixir a jugar al carrer per poder xipollejar en tots els bassals que la pluja ha fet. Jaume, el pare de Manel, els ho prohibeix i després d'una dura lluita verbal s'han de quedar en casa. Mentre van remugant, arriba la tia Roser i els proposa que passen el temps mirant les fotos familiars. Ells al principi es resisteixen a fer-ho, però després, com que no tenen altra cosa a fer, agafen l'àlbum i s'ho passen d'allò més bé, sobretot quan descobreixen una foto de la tia Roser amb cara de corderet de betlem.

La següent història passa al teatre, on Jaume, a canvi de moltes llepolies i un sopar, ha portat tota la família perquè adquireasca cultura. Manel i Frederic, que haurien preferit quedar-se a casa a veure els dibuixos de la tele, l'armen tan grossa que

estan a punt de despatxar-los a tots del teatre i d'acabar en la comissaria.

El canvi de nom de la tia Roser, que ara es fa anomenar Núvol Errant que Travessa la Muntanya, desperta la curiositat de Manel i Frederic. Al principi creuen que s'ha enamorat d'un indi, però de seguida descobreixen que el que passa és que acudeix a l'acadèmia on es fan classes de relaxament i meditació. Sense pensar-s'ho dues vegades, Manel, Frederic i *Jordi*, el gos de la família, es presenten a l'acadèmia, on després d'armar un bon guirigall, Manel descobreix com aconseguir que els alumnes de vuité el deixen tranquil, quan abans sempre estaven pegant-li calbots.

Una nova situació familiar dóna pas a noves aventures: el pare, per prescripció facultativa, ha de fer règim per rebaixar el que ell diu panxeta i els altres panxota. Per assegurar-se que el pare segueix el règim, Manel i Frederic es converteixen en els guardians de la nevera i, quan el pare es vol escapar de la vigilància intensiva a què l'han sotmés, el segueixen fins a una pastisseria. Una vegada allí es mengen els pastissos destinats al pare.

La visita d'Adrià, un amic de Manel, els du a jugar una partida de parxís, la qual acaba en una baralla a coixinades en l'habitació de Manel i amb la roba tota bruta del xocolate que la mare els havia fet per berenar.

El darrer episodi de la història té lloc quan, després d'una baralla entre Jaume i Frederic, aquest se'n va de casa. Tots estan molt tristos i decideixen anar a buscar-lo. Manel, amb la inestimable ajuda de Jordi, ara convertit en perdiguer, el troben amagat en el bot d'un navili ancorat al port. Després de deliberar sobre la situació, consideren que el millor és tornar a casa. Quan volen baixar s'adonen que estan en el mar camí del Camerun. Per sort, i després de fer-les passar morades al capità del vaixell, troben un vell pescador amic de l'avi que els torna al port, on es troben amb la resta de la família que ha sigut avisada per ràdio. Tot hauria resultat perfecte, però Manel, per una bajanada, discuteix amb son pare i pren una decisió dràstica: anar-se'n de casa.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

¡Me'n vaig de casa! descriu en clau d'humor i amb un estil viu, àgil i directe, sis situacions de la vida quotidiana dels membres d'una família molt especial.

Com entretenir l'oci, especialment quan estem desficiosos perquè l'oratge o les persones adultes no deixen eixir de casa els xiquets, és un tema que es pot tractar a la primera part del llibre.

Valorar la importància de la cultura, bé siga mitjançant el teatre o qualsevol altra manifestació artística, així com el comportament en els llocs públics, poden ser temes per debatre partint de la segona història.

La relació de la tia Roser amb l'indi ens introdueix en el tema de les sectes i les pseudo-filosofies enganyoses.

L'episodi del règim de Jaume ens servirà per a tractar la necessitat d'una alimentació adequada i les conseqüències que poden tenir uns mals hàbits alimentaris per a la salut i l'estètica.

El tema de la competitivitat, guanyar per damunt de tot deixant de banda el fet essencialment lúdic del joc, queda reflectit en la partida de parxís.

Finalment, el fet que l'avi se'n vaja de casa i que més tard també Manel hi pense, posa de relleu les dificultats de la convivència familiar i la necessitat de la tolerància per tal de fer la vida més agradable i feliç.

L'AUTOR

Pasqual Alapont i Ramon va nèixer a Catarroja (l'Horta Sud). Estudià Història Medieval, i els seus primers passos en el camp de la literatura els va fer en el camp de la poesia amb el llibre col·lectiu *L'espai del vers jove*. L'any 1984 guanyà el Premi Enric Valor de literatura infantil amb *Mitjacua i la sargantana de mar*, escrit en col·laboració amb Antoni Torregrossa. A la col·lecció «El Micalet Galàctic» també té publicats *¡No sigues bajoca!* i *¡Estàs com una moto!* Aquests

llibres, juntament amb *¡Me'n vaig de casa!*, que ara us presentem, el confirmen com un dels autors més interessants de l'actual literatura infantil i juvenil valenciana.

L'ILLUSTRADOR

Francesc Santana, pintor i il·lustrador, és llicenciat en Belles Arts des del 1981. Ha realitzat diversos viatges d'estudis per Europa i ha exposat internacionalment la seua obra pictòrica. Com a il·lustrador, ha treballat per a diverses editorials i publicacions periòdiques. A més de *¡Me'n vaig de casa!*, també ha il·lustrat en la col·lecció «El Micalet Galàctic» llibres com *¡No sigues bajoca!*, *¡Estàs com una moto!* o *Moguda a la biblioteca*.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

La lectura ha de ser una activitat divertida, interessant i lúdica i, per tant, no l'hem de relacionar necessàriament amb una sèrie més o menys llarga d'activitats obligatòries per als alumnes, ni s'ha de pretendre que la lectura es convertesca en el pretext per a repassar els continguts corresponents al curs escolar en l'àrea de llengua. És per això que les propostes didàctiques d'aquesta col·lecció van separades del llibre de lectura i es deixa sempre a la decisió de l'ensenyant la seua utilització total o parcial.

Encara que les propostes han sigut confeccionades pensant en el currículum escolar del Tercer Cicle d'Educació Primària, fóra convenient triar, adaptar, ampliar o modificar els exercicis i jocs proposats, ajustant-los a les necessitats, el nivell i els gustos dels xiquets i les xiquetes que componen la nostra classe.

En aquestes propostes didàctiques s'ha inclòs una sèrie d'activitats que ajudaran a iniciar els alumnes en l'anàlisi i el comentari de text. En aquest sentit es proposen uns exercicis que analitzen l'estructura, el narrador, l'estil i els personatges de l'obra, sempre amb activitats adequades a l'etapa evoluti-

va dels alumnes, però sense abusar d'aquest tipus de treball, ja que la lectura ha de ser, per ella mateixa, una activitat suficientment suggestiva i creadora.

Altres tipus d'activitats com les d'investigació, expressió escrita i oral, l'orientació espacial, etc., aconsegueixen dos objectius fonamentals: que els xiquets i les xiquetes s'ho passen bé i que al mateix temps aprenguen.

Un exemple del que volem dir podria ser el debat. Prèviament, els alumnes consensuen un tema que els suggerisca la lectura del llibre, com per exemple el comportament en llocs públics, l'alimentació, la convivència familiar, etc. A continuació elegeixen un secretari i un moderador que presente el tema en qüestió, coordine la discussió i ordene el torn de paraules. Després que el moderador haja exposat el tema del debat, prenen la paraula els alumnes, els quals van exposant els seus raonaments, mentre el secretari pren nota de les aportacions que es van produint. Finalment s'escriuen a la pissarra les conclusions a les quals s'ha arribat, la classe tria les que els semblen més vàlides i, finalment, cada alumne les copia en el seu quadern.

Altres tipus d'activitats que motiven molt els i les alumnes són els jocs. Així, una vegada resolt el laberint i la sopa de lletres, podem proposar que se'n inventen altres de pareguts i se'ls passen entre ells per veure si els saben resoldre. Una altra alternativa pot ser organitzar concursos de jocs, valorant l'originalitat, la dificultat, el valor artístic, etc.

Una altra forma d'aprofitar la lectura en les nostres classes consisteix a fer-la servir de motivació per a la realització d'un treball interdisciplinari. Així, l'últim exercici que proposem dona peu a introduir aspectes de l'àrea de Socials. En aquest sentit, a més de treballar l'orientació i la localització de les ciutats i els territoris, pot servir-nos de pretext per a parlar sobre les terres, la gent o l'economia dels països de l'itinerari que hagen proposat els alumnes per a arribar al Camerun.

PROPOSTES DE TREBALL*
(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

---

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen aquestes propostes.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA: .....

AUTOR/A: .....

ILLUSTRADOR/A: .....

EDICIONS BROMERA

COLLECCIÓ: ..... Núm.: .....

1. De totes les aventures que viuen Manel i Frederic, tria la que més t'haja agradat i escriu-ne l'argument.

.....
.....
.....
.....

2. ¿Quina història de les que has llegit et sembla menys real? ¿Per què?

.....
.....

3. Manel explica que els trets que caracteritzen son pare són la calba i la panxeta. ¿Quines dues coses diries tu que definixen els personatges següents?

Manel: ..... i .....

Frederic: ..... i .....

La mare: ..... i .....

Roser: ..... i .....

Jordi: ..... i .....

Adrià: ..... i .....

B) ESTUDI I ANÀLISI DE L'OBRA

1. L'ESTRUCTURA

1.1. Generalment, tota narració consta de tres parts:

a) La introducció, que a manera de presentació introdueix el lector en la història.

b) El nus, on es desenvolupa la trama argumental del llibre.

c) El desenllaç, on trobem la part final de la història.

D'acord amb el que t'hem explicat, ¿creus que les diferents aventures que es conten al llibre segueixen estrictament aquest plantejament? ¿Per què?

.....

.....

1.2. *¡Me'n vaig de casa!* recull sis històries acabades i independents les unes de les altres, però a pesar d'això totes tenen alguna cosa en comú. ¿Sabries dir quin o quins són els elements que les uneixen?

.....

.....

1.3. Les narracions són lineals si relaten els fets coincidint amb el seu ordre cronològic i no presenten salts en el temps. En cas contrari es diu que la narració és fragmentària.

¿Creus que *¡Me'n vaig de casa!* presenta una estructura lineal o fragmentària? Explica les raons de la teua elecció.

.....

.....

2. EL NARRADOR

El narrador és la persona que conta la història, qui assigna l'ordre en què passen els fets i indica les actituds, els gestos i els moviments dels personatges. Aquest narrador pot ser: o bé una persona desconeguda, i per tant contarà la història en tercera persona, o bé el protagonista o algun altre personatge de la novel·la, i aleshores la contarà en primera persona.

2.1. ¿Qui narra les històries de *¡Me'n vaig de casa!*?

2.2. ¿És un personatge qualsevol o és el protagonista?

2.3. ¿El narrador parla en primera o en tercera persona?

2.4. ¿Com diries que és el narrador, objectiu o subjectiu? ¿Per què ho creus així?

2.5. Si hagueres de qualificar el narrador, ¿com diries que és, actiu o passiu? ¿Per què?

---

3. L'ESTIL

3.1. ¿Què predomina en el llibre que acabes de llegir: la narració, la descripció o el diàleg?

3.2. D'acord amb la teua contestació anterior, ¿creus que això dóna agilitat al text? ¿Per què?

3.3. Fixa't en aquestes frases que apareixen al text: «... amb aquesta manera de conduir, ¿qui pot estranyar-se si després hi ha algun accident?», «... disculpen, amics. És que el nostre capità s'ha pegat un colp de cap contra la coberta i encara creu que babord i estribord, en lloc dels costats d'un vaixell, són dos cosins germans que van emigrar a l'Àfrica».

¿Que creus que vol expressar l'autor amb elles: ironia, hipocresia, incomprensió, humor, desconeixement o burla? Subratlla la que cregues més adequada i explica les raons de la teua elecció.

.....

.....

4. ELS PERSONATGES

4.1. Normalment, en totes les històries hi ha protagonistes principals i secundaris. ¿Quins són els personatges principals de *¡Me'n vaig de casa!*?

.....

4.2. A més de Manel, Frederic i la seua família, en cada capítol apareixen personatges diferents. A fi que els coneguem millor, completa la graella que et proposem. Fixa't en l'exemple.

Capítol	Personatge	Sexe	Protagonisme	Edat aproximada	Acaba
Segon	aposentador	home	secundari	56 anys i 3 mesos	mig boig

2. EL NARRADOR

El narrador és la persona que conta la història, qui assigna l'ordre en què passen els fets i indica les actituds, els gestos i els moviments dels personatges. Aquest narrador pot ser: o bé una persona desconeguda, i per tant contarà la història en tercera persona, o bé el protagonista o algun altre personatge de la novella, i aleshores la contarà en primera persona.

2.1. ¿Qui narra les històries de *¡Me'n vaig de casa!*?

2.2. ¿És un personatge qualsevol o és el protagonista?

2.3. ¿El narrador parla en primera o en tercera persona?

2.4. ¿Com diries que és el narrador, objectiu o subjectiu? ¿Per què ho creus així?

2.5. Si hagueres de qualificar el narrador, ¿com diries que és, actiu o passiu? ¿Per què?

---

3. L'ESTIL

3.1. ¿Què predomina en el llibre que acabes de llegir: la narració, la descripció o el diàleg?

3.2. D'acord amb la teua contestació anterior, ¿creus que això dóna agilitat al text? ¿Per què?

---

3. *Romeu i Julieta* és una obra teatral de William Shakespeare. Per tal que conegues millor l'autor, prova de contestar les següents preguntes.

¿On va nàixer? .....

¿En quina època va viure? .....

¿Coneixes altres obres de Shakespeare? ¿Quines? .....

4. Imitant la Roser, que es fa dir *Núvol Errant que Travessa la Muntanya*, Manel, Frederic i Jordi també prenen noms indis. Digueu quin nom indi posaries...

A tu mateix: .....

Al teu avi: .....

Al teu millor amic o amiga: .....

Al teu mestre o mestra: .....

5. Rebuscant en aquest embolic de lletres trobaràs el nom de les set classes d'animals marins que portava el vaixell de l'amic de l'avi.

M	E	R	O	D	E	F
B	A	C	A	L	L	A
P	E	F	E	L	O	K
O	S	T	U	I	G	O
L	A	Ç	E	S	E	R
P	I	H	U	S	I	A
H	A	P	R	A	C	D
T	O	N	Y	I	N	A

6. Al pare de Manel l'han posat a règim perquè pesa massa. Fixa't en aquesta taula i després comprova si el teu pes i el dels teus companys i companyes de classe és el correcte.

XIQUES			XICS	
<i>Edat</i>	<i>Talla (en cm)</i>	<i>Pes (en kg)</i>	<i>Talla (en cm)</i>	<i>Pes (en kg)</i>
10	135	29	135	30
12	145	37	145	40
14	155	46	155	42
16	160	51	160	50

7. Quan estan jugant al parxís, Adrià s'engul una fitxa. ¿Què hauria passat si no l'haguera expulsada? Això ho podríem contar així: «*Ràpidament duguérem Adrià a l'hospital, on...*» (Continua tu la narració) .....

.....

.....

.....

8. Llig el penúltim paràgraf de la pàgina 42. ¿T'ha passat alguna vegada un cas semblant amb els teus pares o alguna altra persona major? Explica-ho.

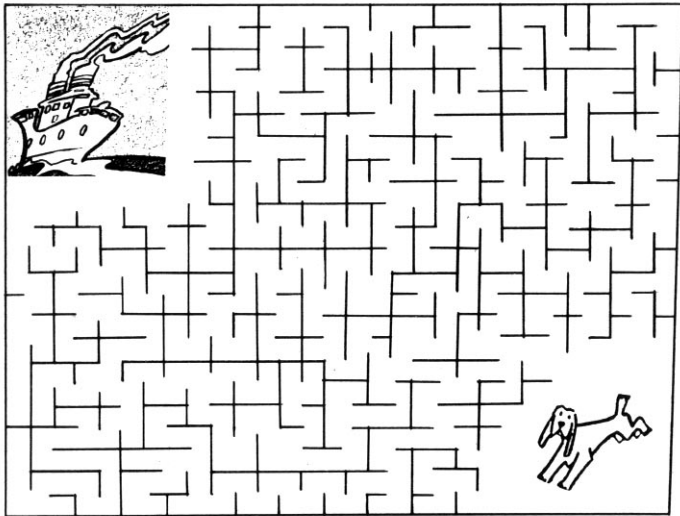
.....

.....

.....

.....

9. ¿Quin camí seguirà Jordi per arribar al vaixell on està amagat l'avi Frederic?

10. Imagina que Manel i Frederic han arribat al Camerun i que son pare ha d'anar a buscar-los a la capital del país. ¿A quina ciutat s'hauria de desplaçar? .....

Si haguera anat amb cotxe des de València, ¿quins països travessaria? .....

.....